

تماس تلفنی جهت دریافت مشاوره:

۱. مشاور دفتر تهران (آقای محسن ممیز)

۰۹۱۲ ۹۶۳ ۹۳۳۶

۲. مشاور دفتر اصفهان (سرکار خانم لیلا ممیز)

۰۹۱۳ ۳۲۲ ۸۲۵۹

مجموعه سیستم مدیریت ایزو با هدف بهبود مستمر عملکرد خود و افزایش رضایت مشتریان سعی بر آن داشته، کلیه استانداردهای ملی و بین المللی را در فضای مجازی نشر داده و اطلاع رسانی کند، که تمام مردم ایران از حقوق اولیه شهروندی خود آگاهی لازم را کسب نمایند و از طرف دیگر کلیه مراکز و کارخانه جات بتوانند به راحتی به استانداردهای مورد نیاز دسترسی داشته باشند.

این موسسه اعلام می دارد در کلیه گرایشهای سیستم های بین المللی ISO پیشگام بوده و کلیه مشاوره های ایزو به صورت رایگان و صدور گواهینامه ها تحت اعتبارات بین المللی سازمان جهانی IAF و تامین صلاحیت ایران می باشد.

هم اکنون سیستم خود را با معیارهای جهانی سازگار کنید...

جمهوری اسلامی ایران
Islamic Republic of Iran
سازمان ملی استاندارد ایران

Iranian National Standardization Organization

استاندارد ملی ایران

۲۱۹۲۷-۱

چاپ اول

۱۳۹۶

INSO

21927-1

1st Edition

2018

Identical with
ISO 21067-1:
2016

بسته‌بندی – واژه‌نامه –

قسمت ۱:

اصطلاحات عمومی

Packaging - Vocabulary –
Part 1:
General terms

ICS: 55.020; 01.040.55

استاندارد ملی ایران شماره ۱-۲۱۹۲۷ (چاپ اول): ۱۳۹۶

سازمان ملی استاندارد ایران

تهران، ضلع جنوب غربی میدان ونک، خیابان ولیعصر، پلاک ۲۵۹۲

صندوق پستی: ۶۱۳۹-۱۴۱۵۵ تهران - ایران

تلفن: ۵-۸۸۸۷۹۴۶۱

دورنگار: ۸۸۸۸۷۰۸۰ و ۸۸۸۸۷۱۰۳

کرج، شهر صنعتی، میدان استاندارد

صندوق پستی: ۱۶۳-۳۱۵۸۵ کرج - ایران

تلفن: ۸-۳۲۸۰۶۰۳۱ (۰۲۶)

دورنگار: ۸۱۱۴-۳۲۸۰ (۰۲۶)

رایانامه: standard@isiri.org.ir

وبگاه: <http://www.isiri.gov.ir>

Iranian National Standardization Organization (INSO)

No. 2592 Valiasr Ave., South western corner of Vanak Sq., Tehran, Iran

P. O. Box: 14155-6139, Tehran, Iran

Tel: + 98 (21) 88879461-5

Fax: + 98 (21) 88887080, 88887103

Standard Square, Karaj, Iran

P.O. Box: 31585-163, Karaj, Iran

Tel: + 98 (26) 32806031-8

Fax: + 98 (26) 32808114

Email: standard@isiri.org.ir

Website: <http://www.isiri.gov.ir>

به نام خدا

آشنایی با سازمان ملی استاندارد ایران

سازمان ملی استاندارد ایران به موجب بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱ تنها مرجع رسمی کشور است که وظیفه تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی (رسمی) ایران را به عهده دارد.

تدوین استاندارد در حوزه‌های مختلف در کمیسیون‌های فنی مرکب از کارشناسان سازمان، صاحب‌نظران مراکز و مؤسسات علمی، پژوهشی، تولیدی و اقتصادی آگاه و مرتبط انجام می‌شود و کوششی همگام با مصالح ملی و با توجه به شرایط تولیدی، فناوری و تجاری است که از مشارکت آگاهانه و منصفانه صاحبان حق و نفع، شامل تولیدکنندگان، مصرف‌کنندگان، صادرکنندگان و واردکنندگان، مراکز علمی و تخصصی، نهادها، سازمان‌های دولتی و غیردولتی حاصل می‌شود. پیش‌نویس استانداردهای ملی ایران برای نظرخواهی به مراجع ذی‌نفع و اعضای کمیسیون‌های مربوط ارسال می‌شود و پس از دریافت نظرها و پیشنهادات در کمیته ملی مرتبط با آن رشته طرح و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی (رسمی) ایران چاپ و منتشر می‌شود.

پیش‌نویس استانداردهایی که مؤسسات و سازمان‌های علاقه‌مند و ذی‌صلاح نیز با رعایت ضوابط تعیین شده تهیه می‌کنند در کمیته ملی طرح، بررسی و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی ایران چاپ و منتشر می‌شود. بدین ترتیب، استانداردهایی ملی تلقی می‌شود که بر اساس مقررات استاندارد ملی ایران شماره ۵ تدوین و در کمیته ملی استاندارد مربوط که در سازمان ملی استاندارد ایران تشکیل می‌شود به تصویب رسیده باشد.

سازمان ملی استاندارد ایران از اعضای اصلی سازمان بین‌المللی استاندارد (ISO)^۱، کمیسیون بین‌المللی الکتروتکنیک (IEC)^۲ و سازمان بین‌المللی اندازه‌شناسی قانونی (OIML)^۳ است و به عنوان تنها رابط^۴ کمیسیون کدکس غذایی (CAC)^۵ در کشور فعالیت می‌کند. در تدوین استانداردهای ملی ایران ضمن توجه به شرایط کلی و نیازمندی‌های خاص کشور، از آخرین پیشرفت‌های علمی، فنی و صنعتی جهان و استانداردهای بین‌المللی بهره‌گیری می‌شود.

سازمان ملی استاندارد ایران می‌تواند با رعایت موازین پیش‌بینی شده در قانون، برای حمایت از مصرف‌کنندگان، حفظ سلامت و ایمنی فردی و عمومی، حصول اطمینان از کیفیت محصولات و ملاحظات زیست‌محیطی و اقتصادی، اجرای بعضی از استانداردهای ملی ایران را برای محصولات تولیدی داخل کشور و/یا اقلام وارداتی، با تصویب شورای عالی استاندارد، اجباری کند. سازمان می‌تواند به منظور حفظ بازارهای بین‌المللی برای محصولات کشور، اجرای استاندارد کالاهای صادراتی و درجه‌بندی آن را اجباری کند. همچنین برای اطمینان بخشیدن به استفاده‌کنندگان از خدمات سازمان‌ها و مؤسسات فعال در زمینه مشاوره، آموزش، بازرسی، ممیزی و صدور گواهی سیستم‌های مدیریت کیفیت و مدیریت زیست‌محیطی، آزمایشگاه‌ها و مراکز واسنجی (کالیبراسیون) وسایل سنجش، سازمان ملی استاندارد این‌گونه سازمان‌ها و مؤسسات را بر اساس ضوابط نظام تأیید صلاحیت ایران ارزیابی می‌کند و در صورت احراز شرایط لازم، گواهینامه تأیید صلاحیت به آن‌ها اعطا و بر عملکرد آن‌ها نظارت می‌کند. ترویج دستگاه بین‌المللی یکاها، واسنجی وسایل سنجش، تعیین عیار فلزات گرانبها و انجام تحقیقات کاربردی برای ارتقای سطح استانداردهای ملی ایران از دیگر وظایف این سازمان است.

1- International Organization for Standardization

2- International Electrotechnical Commission

3- International Organization for Legal Metrology (Organisation Internationale de Metrologie Legals)

4- Contact point

5- Codex Alimentarius Commission

کمیسیون فنی تدوین استاندارد

«بسته‌بندی - واژه نامه - قسمت ۱: اصطلاحات عمومی»

رئیس:

سمت و/یا محل اشتغال:

اداره کل استاندارد استان فارس

ثابت سروستانی، فرح ناز
(کارشناسی ارشد بیوشیمی)

دبیر:

اداره کل استاندارد استان فارس

طیار، سحر
(کارشناسی ارشد علوم تغذیه)

اعضا: (اسامی به ترتیب حروف الفبا)

آزمایشگاه بسپار فرآیند پارس

اسماعیلیان، زهرا
(کارشناسی پلیمر)

شرکت سالار کاغذ

افکاری، معصومه
(کارشناسی مهندسی شیمی)

اداره کل استاندارد استان فارس

امیری ابوالوردی، داریوش
(کارشناسی ارشد مهندسی عمران)

اداره کل حفاظت محیط‌زیست فارس

پوربیرک، راضیه
(کارشناسی ارشد مهندسی کشاورزی - خاکشناسی)

دانشگاه علوم پزشکی شیراز - معاونت غذا و دارو

جعفری، جواد
(کارشناسی صنایع غذایی)

اداره کل صنعت، معدن و تجارت (حمایت از حقوق تولیدکننده و مصرف‌کننده) فارس

جاویدی، محمدجواد
(کارشناسی مهندسی شیمی)

دانشگاه شیراز - دانشکده کشاورزی

خالصی، محمدرضا
(دکتری صنایع غذایی)

اداره کل استاندارد استان فارس

خاکی، محبوبه
(کارشناسی ارشد صنایع غذایی)

اداره کل استاندارد استان فارس

خیمه‌کبود، مهین
(کارشناسی ارشد میکروبیولوژی)

اعضا: (اسامی به ترتیب حروف الفبا)

سمت و/یا محل اشتغال:

رضوی، علیرضا (کارشناسی ارشد صنایع غذایی)	شرکت فرآورده‌های لبنی رامک
سیدالحکمایی، نیما (کارشناسی مهندسی مکانیک)	انجمن ماشین سازان صنایع غذایی ایران- انجمن علوم و فناوری بسته‌بندی ایران
شادروان، محمد مهدی (مهندسی شیمی)	شرکت روغن نباتی شیراز - واحد قوطی‌سازی
طیار، فاطمه (کارشناسی ارشد مدیریت فناوری)	بازنشسته سازمان ملی استاندارد ایران
عبادت، شهرزاد (کارشناسی شیمی)	اتاق بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی فارس
علمی زاده، زهرا (کارشناسی مهندسی شیمی صنایع پلیمر)	شرکت پاک بنیان البرز
فتحی، ماندانا (کارشناسی مهندسی شیمی صنایع پلیمر)	شرکت ماندانا شیمی
کاظمی، قاسم (کارشناسی صنایع غذایی)	شرکت تولید و صادرات ریشمک
محمدی، محبوبه (کارشناسی علوم تغذیه)	شرکت ماندانا شیمی
مرادی، ندا (کارشناسی شیمی)	اتاق بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی فارس
نشاط مبینی تهرانی، مهنوش (کارشناسی ارشد مترجمی زبان انگلیسی)	فرهنگستان زبان و ادب فارسی

ویراستار

پاشای آهی، لیلا (کارشناسی ارشد شیمی آلی)	گروه پژوهشی سلولزی و بسته‌بندی، پژوهشکده شیمی و پتروشیمی، پژوهشگاه استاندارد
---	--

فهرست مندرجات

صفحه	عنوان
ز	پیش‌گفتار
ح	مقدمه
۱	۱ هدف و دامنه کاربرد
۱	۲ اصطلاحات و تعاریف
۱	۱-۲ اصطلاحات پایه
۲	۲-۲ اصطلاحات عمومی
۸	۳-۲ انواع بسته‌بندی
۱۳	۴-۲ مواد بسته‌بندی
۱۴	۵-۲ اصطلاحات کمکی مورد استفاده در بسته‌بندی
۲۰	پیوست الف (آگاهی‌دهنده) اصطلاحات بیشتر در ارتباط با مواد مورد استفاده در بسته‌بندی
۲۴	پیوست ب (آگاهی‌دهنده) فهرست عددی و الفبایی
۲۸	کتاب‌نامه

پیش‌گفتار

استاندارد «بسته‌بندی-واژه‌نامه-قسمت ۱: اصطلاحات عمومی» که پیش‌نویس آن در کمیسیون‌های مربوط بر مبنای پذیرش استانداردهای بین‌المللی / منطقه‌ای به عنوان استاندارد ملی ایران به روش اشاره شده در مورد الف، بند ۷، استاندارد ملی ایران شماره ۵ تهیه و تدوین شده، در دویست و دوازدهمین اجلاس کمیته ملی استاندارد بسته‌بندی مورخ ۱۳۹۶/۱۲/۲۲ تصویب شد. اینک این استاندارد به استناد بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱، به عنوان استاندارد ملی ایران منتشر می‌شود.

استانداردهای ملی ایران بر اساس استاندارد ملی ایران شماره ۵ (استانداردهای ملی ایران- ساختار و شیوه نگارش) تدوین می‌شوند. برای حفظ همگامی و هماهنگی با تحولات و پیشرفت‌های ملی و جهانی در زمینه صنایع، علوم و خدمات، استانداردهای ملی ایران در صورت لزوم تجدیدنظر خواهند شد و هر پیشنهادی که برای اصلاح یا تکمیل این استانداردها ارائه شود، در هنگام تجدیدنظر در کمیسیون فنی مربوط، مورد توجه قرار خواهد گرفت. بنابراین، باید همواره از آخرین تجدیدنظر استانداردهای ملی ایران استفاده کرد.

این استاندارد ملی بر مبنای پذیرش استاندارد بین‌المللی زیر به روش «معادل یکسان» تهیه و تدوین شده و شامل ترجمه تخصصی کامل متن آن به زبان فارسی می‌باشد و معادل یکسان استاندارد بین‌المللی مزبور است:

ISO 21067-1: 2016, Packaging-Vocabulary- Part 1: General terms

مقدمه

این استاندارد یک قسمت از مجموعه استانداردهای ملی ایران شماره ۲۱۹۲۷ است و از منابع مختلفی شامل موارد زیر گردآوری شده است:

- American National Standards Institute (ANSI);
- ASTM international (ASTM D 996);
- Australian Standards (AS 2400);
- British Standards Institution (BS 3130-1);
- Deutsches Institut fur Normung (DIN 55405);
- European Packaging Federation (EPF);
- South African Bureau of Standards (SABS);
- NATO STANAG 4279 (AAP-23);
- UN/ ECE Recommendation No.21.

هدف این قسمت از استاندارد ملی ایران به شماره ۲۱۹۲۷ این است که بعنوان منبع مستند در جامعه جهانی مورد استفاده قرار گیرد. این فهرست اصطلاحات در یک فرهنگ جامع چند زبانه از جهت ارائه اصطلاحات ارتباطات مفهومی به چندین زبان سودمند خواهد بود. کار، بر روی این استاندارد پیشنهادی در سال ۱۹۸۷ آغاز شد و از سال ۱۹۹۵ تحت نظارت ANSI در برنامه کاری کمیته فنی بسته‌بندی ISO/TC 122 قرار گرفت.

این قسمت از استاندارد ملی ایران به شماره ۲۱۹۲۷، اظهارات زیست‌محیطی مربوط به بسته‌بندی در استاندارد ISO 14021 را در برنمی‌گیرد.

بسته‌بندی - واژه‌نامه - قسمت ۱: اصطلاحات عمومی

۱ هدف و دامنه کاربرد

هدف از تدوین این استاندارد تعریف اصطلاحات مرجع در مورد بسته‌بندی و جابه‌جایی مواد برای استفاده در تجارت بین‌المللی است.

این استاندارد برای بسته‌بندی کالاهای خطرناک کاربرد ندارد.

این قسمت از استاندارد با استانداردهای ویژه بسته‌بندی به شرح زیر تکمیل می‌شود:

- ISO 6590 -1;
- ISO 6590 -2;
- ISO 15867.

یادآوری - اصطلاحات و تعاریف مرتبط با بسته‌بندی کالاهای خطرناک، در «توصیه‌های سازمان ملل درمورد حمل و نقل کالاهای خطرناک» آورده شده است [۳۹]^۱.

۲ اصطلاحات و تعاریف

۱-۲ اصطلاحات پایه

۱-۱-۲

بسته‌بندی (محصول)

packaging (product)

به محصولی که جهت نگهداری، محافظت، جابه‌جایی، تحویل، انبارش، حمل و نقل و عرضه کالا، از مواد خام تا کالای فرآوری شده، از تولیدکننده تا استفاده‌کننده یا مصرف‌کننده شامل فرآوری‌کننده، جمع‌کننده^۲ یا واسطه‌های دیگر، مورد استفاده قرار می‌گیرد، گفته می‌شود.

۲-۱-۲

بسته‌بندی کردن (عملیات)

packaging (operation)

۱- اعداد داخل قلاب به شماره منبع ذکر شده در کتاب‌نامه اشاره دارد.

به عملیات شامل آماده سازی کالا برای نگهداری، محافظت، جابه جایی، تحویل، انبارش، حمل و نقل و عرضه کالا از مواد خام تا کالای فرآوری شده، از تولیدکننده تا استفاده کننده یا مصرف کننده گفته می شود.

یادآوری - واژه فوق در برگیرنده حفاظت و نگهداری، بسته بندی، نشانه گذاری و یکسان سازی می باشد.

۳-۱-۲

بسته (اسم)

pack

package

product package

هر سه مورد بسته بندی (زیربند ۱-۱-۲) اشاره به ظرف (محفظه) و محتویات آن دارد.

۴-۱-۲

بسته بندی کردن (فعل)

pack

package

هر دو مورد، بسته بندی و ایجاد یک بسته (زیر بند ۳-۱-۲) است.

۵-۱-۲

کالا

article

جنس یا محصول است.

۲-۲ اصطلاحات عمومی

۱-۲-۲

کانتینر (برای بسته بندی)

container (for packaging)

جعبه (زیر بند ۲-۳-۸) یا ظرفی که هر کالا (زیر بند ۲-۱-۵) را به منظور انبارش و حمل و نقل، نگهداری، مهار و محصور می کند.

۲-۲-۲

کانتینر ترابری (برای حمل و نقل)

shipping container (for transport)

تجهیزاتی با استحکام کافی که برای استفاده مکرر در حمل کالا (زیر بند ۲-۱-۵) مناسب است و به نحوی طراحی شده است که سهولت حمل کالا را در یک یا چند حمل و نقل، بدون از هم باز کردن بار فراهم می‌کند.

یادآوری ۱- برگرفته از مقررات توافقنامه بین‌المللی حمل و نقل کالاهای خطرناک بوسیله شبکه راه‌آهن (RID)^۱ / توافقنامه بین‌المللی اساسی در زمینه حمل و نقل کالاهای خطرناک درون جاده (ADR)^۲ می‌باشد [۳۷] [۳۸].

یادآوری ۲- منظور از عبارت «بدون از هم باز کردن بار» کانتینر است که به عنوان یک واحد منفرد در طی حمل و نقل به کار می‌رود.

یادآوری ۳- اصطلاح «کانتینر» اغلب بعنوان اصطلاح عام برای ظرف مورد استفاده قرار می‌گیرد (به زیر بند ۲-۲-۱ مراجعه شود).

یادآوری ۴- برای تعریف کامل کانتینر باری به استاندارد ملی ایران شماره ۸۵۱۵ مراجعه شود.

۳-۲-۲

بسته‌بندی اولیه

primary packaging

بسته‌بندی (زیر بند ۲-۱-۱) که به منظور تماس مستقیم با محصول طراحی شده است.

۴-۲-۲

بسته‌بندی ثانویه

secondary packaging

بسته‌بندی (زیر بند ۲-۱-۱) است که برای در برگیری یک یا چند بسته‌بندی اولیه (زیر بند ۲-۲-۳) و در صورت نیاز همراه با مواد محافظت کننده طراحی شده است.

۵-۲-۲

بسته‌بندی درونی

inner packaging

بسته‌بندی (زیر بند ۲-۱-۱) که برای حمل و نقل آن نیاز به یک بسته‌بندی خارجی است.

[منبع: به زیر بند ۳-۴ استاندارد ISO16883: 2007 مراجعه شود].

۶-۲-۲

بسته‌بندی برای توزیع

distribution packaging

1- RID = Regulations Concerning the International Transport of Dangerous Goods by Rail

2- ADR = Agreement on Dangerous Goods by Road

بسته‌بندی برای حمل و نقل

transport packaging

بسته‌بندی ثالث

tertiary packaging

بسته‌بندی (زیر بند ۱-۲-۱) که برای حمل و نقل، جابه‌جایی و/یا توزیع به گونه‌ای طراحی شده است که یک یا چند کالا (زیر بند ۱-۲-۵) یا بسته (زیر بند ۱-۲-۳) یا مواد فله را در برگیرد.

۷-۲-۲

بسته‌بندی مصرف‌کننده

consumer packaging

بسته‌بندی خرده‌فروشی

retail packaging

بسته‌بندی فروش

sales packaging

بسته‌بندی (زیر بند ۱-۲-۱) که با محتویات آن، برای فروش به مصرف‌کننده یا استفاده‌کننده نهایی در سطح خرده‌فروشی برگزیده می‌شود.

۸-۲-۲

بسته‌بندی صنعتی

industrial packaging

به بسته‌بندی (زیر بند ۱-۲-۱) برای مواد خام، اجزاء تشکیل دهنده (زیر بند ۲-۲-۲) و کالاهای نیمه تمام یا تمام شده و توزیع آن از تولیدکننده به تولیدکننده و/یا واسطه‌های دیگر مانند فرآوری‌کننده یا جمع‌کننده گفته می‌شود.

۹-۲-۲

بسته‌بندی تجاری

commercial packaging

روش‌ها و موادی که عرضه‌کننده به کار می‌گیرد تا الزامات سامانه توزیع را برآورده کند.

یادآوری- بسته‌بندی تجاری شامل بسته‌بندی صنعتی و بسته‌بندی مصرف‌کننده می‌شود و ممکن است برای سطوح مشخصی از بسته‌بندی نظامی قابل استفاده باشد.

۱۰-۲-۲

بسته‌بندی فله‌ای

bulk packaging

بسته‌بندی (زیر بند ۱-۲-۱) که به منظور حمل و نقل یا انبارش کالای (زیر بند ۲-۱-۵) باز و جامدات یا مواد گرانولی با وزن بالا، یا مایعات در نظر گرفته می‌شود.

۱۱-۲-۲

بسته‌بندی مقاوم در برابر کودک

child-resistant packaging

بسته‌بندی (زیر بند ۳-۱-۲) شامل یک ظرف (زیر بند ۲-۲-۱) و درب (زیر بند ۲-۵-۱) مناسب که باز شدن آن (یا دسترسی به محتویات آن) برای کودکان زیر ۵۲ ماه دشوار بوده ولی استفاده صحیح آن برای بزرگسالان دشوار نباشد.

[منبع: به زیر بند ۳-۲ استاندارد ISO 8317: 2015 مراجعه شود].

۱۲-۲-۲

بسته‌بندی با قابلیت بستن مجدد

reclosable package

بسته‌بندی (زیر بند ۳-۱-۲) که بعد از باز شدن اولیه، می‌تواند با همان میزان ایمنی دوباره بسته شود و قادر است به دفعات کافی بدون اینکه ایمنی آن از بین برود استفاده شود.

[منبع: به زیر بند ۴-۲ استاندارد ISO 8317: 2015 مراجعه شود].

۱۳-۲-۲

بسته پایه

base pack

بسته واحد

unit pack

کوچکترین بسته (زیر بند ۳-۱-۲) که حاوی محصولات یکسان یا متفاوت که همزمان عرضه می‌شود.

۱۴-۲-۲

بسته تجاری

commercial package

بسته‌بندی (زیر بند ۱-۲-۱) است که همان قدر که کمیت محتوا، نوع، کیفیت یا طراحی بسته (زیر بند ۱-۲-۳) آن دارای اهمیت است با الزامات تجاری مرتبط نیز مطابقت دارد.

۱۵-۲-۲

بسته چندتایی

consolidated pack

بیش از یک بسته (زیر بند ۱-۲-۳) که جهت سهولت عملیات انتقال گروه‌بندی شده‌اند.

۱۶-۲-۲

بارگیری در کانتینر

containerization

روش حمل و نقلی که کالاها با هم در یک گنجایه (زیر بند ۱-۲-۲) بارگیری می‌شوند.

۱۷-۲-۲

بسته‌بندی مضاعف

overpack

over packaging

بسته‌بندی که عموماً توسط فروشنده واحد، برای در برگرفتن یک یا چند بسته (زیر بند ۱-۲-۳) چند تایی در داخل یک واحد تکی، به منظور سهولت جابه‌جایی و بارگیری آسان در طول حمل و نقل استفاده می‌شود.

یادآوری ۱- برگرفته از توصیه‌های سازمان ملل جهت حمل و نقل کالاهای خطرناک می‌باشد [۳۹].

یادآوری ۲- در انگلیسی، همین اصطلاح برای بسته‌بندی مضاعف نیز کاربرد دارد.

۱۸-۲-۲

زنجیره بسته‌بندی

packaging chain

بخشی از اقتصاد عمومی که عاملین اقتصادی مرتبط با بسته‌بندی و/یا توزیع کالا را شامل می‌شود.

۱۹-۲-۲

بسته‌بندی انعطاف پذیر

flexible packaging

بسته‌بندی است که شکل آن بعد از اضافه و یا کم شدن محتویات می‌تواند تغییر کند.

۲۰-۲-۲

بسته‌بندی صلب

rigid packaging

بسته‌بندی است که شکل آن بعد از اضافه و یا کم شدن محتویات به طور ضرورت بدون تغییر باقی می‌ماند.

۲۱-۲-۲

اجزاء بسته‌بندی

packaging component

بخشی از بسته‌بندی که بوسیله دست و یا وسایل فیزیکی ساده می‌تواند جدا شود.

[منبع: به زیر بند ۳-۱۱ استاندارد ملی ایران شماره ۱۸۵۰۷ مراجعه شود].

یادآوری - با بسته‌بندی اجزاء (زیر بند ۲-۲-۲۳) مقایسه کنید.

۲۲-۲-۲

اجزاء

component

قطعه، اجزاء جمع شده یا مواد اولیه که یک جزء تشکیل دهنده از اجزاء جمع شده در سطح بالاتری است.

[منبع: به زیر بند ۳-۳ استاندارد ISO 2274: 2010 مراجعه شود].

۲۳-۲-۲

بسته‌بندی اجزاء

component packaging

واحد یا بسته تجاری از اجزاء (زیر بند ۲-۲-۲۲) بسته‌بندی است که توسط عرضه‌کننده تعریف می‌شود و در صورت کاربرد شامل اجزاء برای حفاظت، تراز و تنظیم اجزاء ساخته شده یا جمع‌بندی بصورت خودکار می‌باشد.

یادآوری - بسته‌بندی اجزاء می‌تواند شامل: اجزاء نوار رابط روی قرقره‌ها یا جعبه‌های مهمات مطابق با استانداردهای IEC 60286-1 و IEC 60286-2؛ تجهیزات نصب شده روی سطح (اجزاء نصب شده روی سطح)، نوار روی قرقره‌ها مطابق با استاندارد IEC 60286-3 و در حالت فله مطابق با استاندارد IEC 60286-6؛ مدارهای مجتمع (ICs) در انبارهای سوراخ‌دار مطابق با استاندارد IEC 60286-4؛ یا در سینی‌های ماتریس مطابق با استاندارد IEC 60286-5. مطابق با بسته‌بندی محصول (زیر بند ۲-۱-۳) می‌باشد.

[منبع: به زیر بند ۳-۴ استاندارد ISO 22742: 2010 مراجعه شود].

۲۴-۲-۲

مؤلفه تشکیل دهنده بسته‌بندی

packaging constituent

بخشی از بسته‌بندی (زیر بند ۱-۱-۲) یا اجزاء تشکیل دهنده (زیر بند ۲-۲-۲) آن که بوسیله دست یا وسایل فیزیکی ساده نمی‌تواند جدا شود.

[منبع: به زیر بند ۳-۱۲ استاندارد ملی ایران شماره ۱۸۵۰۷ مراجعه شود].

۳-۲ انواع بسته‌بندی

۱-۳-۲

کیسه

bag

بسته‌بندی انعطاف‌پذیر (زیر بند ۲-۲-۱۹) از یک یا چند لایه یا ورق می‌باشد که معمولاً در تمام جهات به جز یک جهت بسته است و دهانه آن می‌تواند پس از پر شدن درزبندی شود یا نشود.

۲-۳-۲

ساک

sack

کیسه (زیر بند ۲-۳-۱)

یادآوری - کیسه^۱ در دیگر استانداردهای بین‌المللی بعنوان «ساک» نیز تعریف شده است.

۳-۳-۲

عدل

bale

واحد یا بسته شکل گرفته از کالاهای یا مواد به هم فشرده که با طناب، تسمه (زیر بند ۲-۵-۵) یا رابط‌های فلزی، تحت کشش بسته می‌شود.

یادآوری ۱- عدل می‌تواند لفاف پیچی باشد.

یادآوری ۲- برگرفته از فرهنگ واژگان اصطلاحات و تعاریف بسته‌بندی NATO می‌باشد [۳۶].

۴-۳-۲

بشکه

barrel

بشکه بزرگ

cask

بشکه کوچک

keg

بسته‌بندی با سطح مقطع دایره که طول آن بیشتر از عرض آن است، با دیواره‌های محدب که دو سر و کف آن قطر یکسان دارد.

یادآوری- هر بشکه بطور معمول از تخته‌های چوبی ساخته شده است که بوسیله تسمه‌هایی بهم وصل شده‌اند.

۵-۳-۲

بطری

bottle

بسته‌بندی صلب (زیر بند ۲-۲-۲۰) از جنس شیشه یا پلاستیک است که دارای گردن یا دهانه نسبتاً باریک و یک درب (زیر بند ۲-۵-۱) می‌باشد و معمولاً بدون دسته است.

۶-۳-۲

جار (ظرف دهان گشاد)

jar

بسته‌بندی صلب (زیر بند ۲-۲-۲۰) با دهانه گشاد از جنس شیشه، پلاستیک یا سفال است.

۷-۳-۲

آمپول

ampoule

بسته‌بندی کوچک شیشه‌ای یا پلاستیکی که قابلیت درزبندی به صورت غیر قابل نفوذ را دارد.

۸-۳-۲

جعبه

box

بسته‌بندی صلب (زیر بند ۲-۲-۲۰) با دیواره‌های مستطیلی یا چند ضلعی که معمولاً محتویات را کاملاً در بر می‌گیرد.

یادآوری - دیواره‌ها ممکن است دارای روزنه‌هایی جهت جابه‌جایی یا تهویه باشند.

۹-۳-۲

کارتن

carton

بسته‌بندی نرم یا انعطاف پذیر با قابلیت تاشدن که معمولاً از جنس جعبه مقوایی می‌باشد.

یادآوری - اگرچه این اصطلاح عموماً در زبان انگلیسی به کار می‌رود، ممکن است اصطلاح معادل در زبانهای دیگر نداشته باشد.

۱۰-۳-۲

صندوق

case

یک واژه غیر تخصصی برای بسته‌بندی حمل و نقل (زیر بند ۲-۲-۶) است که در اکثر موارد کاربردی اشاره به جعبه دارد.

۱۱-۳-۲

جعبه با وجوه ناکامل

crate

بسته‌بندی برای حمل و نقل (زیر بند ۲-۲-۱) با سطوح ناقص می‌باشد

۱۲-۳-۲

جعبه با اتصالات سیمی

wirebound box

جعبه‌ای که قطعات آن تقویت شده است و بوسیله سیم‌های آبدیده به هم متصل و محکم شده است.

یادآوری - این نوع جعبه معمولاً به وسیله سیم که انتهای آن پیچانده شده یا به وسیله حلقه‌های پیش‌ساخته متصل، برای حمل و نقل بسته می‌شود.

۱۳-۳-۲

بندیل

bundle

تعدادی کالا که توسط موادی، تحت کشش به هم بسته شده‌اند و می‌توانند دارای لفاف هم باشند.

۱۴-۳-۲

قوطی

can

بسته‌بندی اولیه (زیر بند ۲-۲-۳) کوچک که معمولاً استوانه‌ای شکل بوده و از فلز ساخته شده است.

۱۵-۳-۲

چلیک

drum

بسته‌بندی استوانه شکلی که کف آن به صورت دائم به بدنه (زیر بند ۲-۵-۲) متصل شده است و قسمت بالایی آن (سر) قابل جدا شدن یا غیر قابل جدا شدن می‌باشد.
یادآوری - بشکه‌ها به عنوان چلیک‌ها طبقه‌بندی نمی‌شوند.

۱۶-۳-۲

چلیک درب پیچی

non-removable head drum

tight head drum

بسته‌بندی استوانه شکلی که کف آن به صورت دائم به بدنه (زیر بند ۲-۵-۲) متصل شده است و در قسمت بالایی آن (سر) و همچنین بدنه به منظور پر و خالی شدن و هوادهی دارای یک یا چند دهانه می‌باشد.

[منبع: به زیر بند ۳-۱ استاندارد ملی ایران شماره ۲-۱۴۳۰۷ مراجعه شود].

۱۷-۳-۲

چلیک دهان گشاد

removable head drum

open head drum

چلیکی (زیر بند ۲-۳-۱۵) که کف آن به صورت دائم به بدنه (زیر بند ۲-۵-۲) متصل شده است و قسمت بالایی آن (سر) می‌تواند به صورت درب پوش جدا شود.
یادآوری - سر و بدنه ممکن است دارای دهانه‌های اضافی باشند.
[منبع: به زیر بند ۳-۱ استاندارد ملی ایران شماره ۱-۱۴۳۰۷ مراجعه شود].

۱۸-۳-۲

سطل

pail

چلیک تودرتو

nesting drum

بسته‌بندی با سطح مقطع دایره، مخروطی یا استوانه‌ای شکل که می‌تواند مجهز به درب پوش باشد و معمولاً دسته‌دار است.

۱۹-۳-۲

گالن

jerrican

بسته‌بندی اولیه پلاستیکی یا فلزی با سطح مقطع مستطیلی یا چند ضلعی برای محصولات می‌باشد.

یادآوری - دارای یک دهانه در سر یا دیواره بدنه و یک وسیله حمل متداول می‌باشد.

۲۰-۳-۲

تیوب

tube

بسته‌بندی استوانه‌ای شکلی که جنس دو انتهای آن می‌تواند با بدنه (زیر بند ۲-۵-۲) متفاوت باشد.

۲۱-۳-۲

تیوب نرم

collapsible tube

بسته‌بندی انعطاف‌پذیر (زیر بند ۲-۲-۱۹) که یک دهانه و کلاهک در یک انتها دارد و انتهای دیگر آن بسته است و هم به عنوان گنجایه (زیر بند ۲-۲-۱) و هم توزیع کننده به کار می‌رود.

۲۲-۳-۲

سینی

tray

ورقه‌ای سفت که جهت طبقه‌بندی و نگهداری بسته‌های چندتایی به کار می‌رود.

۴-۲ مواد بسته‌بندی

یادآوری - اصطلاحات بیشتر در ارتباط با مواد بسته‌بندی در پیوست الف آورده شده است.

۱-۴-۲

ماده بسته‌بندی جاذب

absorbent packaging material

ماده‌ای که برای جذب مایعات حاصل از نشتی، تراوش یا آب شدن محتویات، درون بسته (زیر بند ۳-۱-۲) قرار می‌گیرد.

۲-۴-۲

ماده ممانعت کننده

barrier material

ماده‌ای که باعث تاخیر یا ممانعت از انتقال یا نفوذ گازها یا عبور جامدات، مایعات و گازها یا انرژی تابشی می‌شود.

۳-۴-۲

ممانعت کننده نور ماوراء بنفش

UV light barrier

محافظت از بسته‌بندی به منظور جلوگیری از نفوذ نور ماوراء بنفش به داخل بسته‌بندی می‌باشد.

۴-۴-۲

ماده ضربه گیر

cushioning material

ماده‌ای که جهت جداسازی یا کاهش اثر نیروهای خارجی اعم از ضربه یا ارتعاش مورد استفاده قرار می‌گیرد.

۵-۴-۲

لفاف جمع شو (شرینک)

shrink wrap

فیلم جمع شو (شرینک)

shrink film

مواد پلاستیکی که در اثر حرارت، متناسب با کالای بسته‌بندی شده جمع می‌شود.

۶-۴-۲

لفاف قابل کشش

stretch wrap

موادی که در اثر کشش باز می‌شود و از طریق خاصیت کشسانی متناسب با کالای بسته‌بندی شده کش می‌آید.

۵-۲ اصطلاحات کمکی مورد استفاده در بسته‌بندی

۱-۵-۲

درب

closure

به منظور محصور کردن بسته برای حفظ محتویات آن است.

۲-۵-۲

بدنه

body

بخش عمده یک گنجایه (زیر بند ۲-۲-۱) یا بسته‌بندی است که معمولاً بزرگترین قسمت آن است که به صورت یک قطعه دارای اضلاع می‌باشد.

۳-۵-۲

حفظ و نگهداری

preservation

به کارگیری اقدامات حفاظتی از قبیل تمیز کردن، خشک کردن، استفاده از نگهدارنده‌ها و مواد ممانعت کننده (زیر بند ۲-۴-۲) برای جلوگیری از خراب شدن می‌باشد.

۴-۵-۲

منگنه

staple

کوک (بخیه)

stitch

بست و یا چفت سیمی منحنی U شکل یا صاف که برای بستن بسته‌بندی یا نگه داشتن اجزاء بسته‌بندی به یکدیگر به کار می‌رود که ممکن است به صورت پرچ باشد.

۵-۵-۲

نوار کشی

strapping

استفاده از نوار باریک با سطح مقطع صاف یا گرد برای ایمنی بسته یا کالا (بند ۲-۱-۵) در داخل یک گنجایه (زیر بند ۲-۲-۱)، در کنار هم نگه داشتن یک بندیل (زیر بند ۲-۳-۱۳) یا عدل (زیر بند ۲-۳-۳)، محکم کردن یک بسته بندی، یا برای ایمنی بسته ها یا کالاهای روی بارکف (زیر بند ۲-۵-۷) می باشد.

۶-۵-۲

نوار چسب

tape

نواری از ماده انعطاف پذیر با یک یا چند سطح چسبنده می باشد.

۷-۵-۲

بارکف (پالت)

pallet

سکوئی افقی و سخت با حداقل ارتفاع، که برای جابه جایی با استفاده از بارکف ماشینی و/یا بارکش چنگک دار و دیگر تجهیزات جابه جایی سازگار و جور می باشد و به عنوان تکیه گاهی به منظور جمع کردن، انبارش، ذخیره کردن، جابه جایی، بارگیری، نمایش یا حمل و نقل کالا و بار به کار می رود.

[منبع: به زیر بند ۲-۱ استاندارد ISO 445:2013 مراجعه شود].

یادآوری - تعاریف انواع بارکف و اصطلاحات مرتبط در استاندارد ملی ایران به شماره ۱۶۴۱۵ موجود می باشد.

۸-۵-۲

بار واحد

unit load

بار واحد بندی شده

unitized load

یک یا مجموعه ای از چند قلم کالا که با توجه به نوع طراحی، می تواند به عنوان یک بار مجزا جابه جا شود.

۹-۵-۲

برچسب

label

تکه‌ای از کاغذ یا هر ماده‌ای که برای نمایش اطلاعات بر روی بسته‌بندی یا کالا (زیر بند ۲-۱-۵) چسبانده شده است.

یادآوری- این تعریف برای برچسب حمل و نقل کالاهای خطرناک کاربرد ندارد.

۱۰-۵-۲

نشانک (پلاک)

tag

برچسبی (بند ۲-۵-۹) که بوسیله بند یا وسایل مناسب دیگر به بسته‌بندی یا کالا (زیر بند ۲-۱-۵) وصل شده است.

۱۱-۵-۲

چسب

adhesive

ماده‌ای که قابلیت نگه‌داشتن مواد به یکدیگر را از طریق چسباندن سطح داشته باشد.

۱۲-۵-۲

بست

fastener

وسیله‌ای که جهت محکم‌کردن یک بخش به بخش دیگر به کار می‌رود.

۱۳-۵-۲

درزبندی (دوخت)

sealing

روش اتصال سطوح جفت شده یا چسباندن سطوح به یکدیگر تا رسیدن به شرایط بدون نشتی بین سطوح می‌باشد.

۱۴-۵-۲

درزبندی حرارتی

heat sealing

روش اتصال سطوح جفت شده با استفاده از حرارت، فشار و زمان توقف کنترل شده می‌باشد.

۱۵-۵-۲

درزبندی فشاری

pressure sealing

درزبندی سرد

cold sealing

درزبندی (زیر بند ۲-۵-۱۳) که با استفاده از فشار و زمان توقف کنترل شده می‌باشد.

۱۶-۵-۲

توهم‌چینی

nest

مجموعه‌ای از اقلام بسته‌بندی که معمولاً در زمان خالی بودن، یکی درون دیگری جا داده می‌شود.

۱۷-۵-۲

طراحی قابل دسترس

accessible design

طراحی مبتنی بر اصول توسعه طراحی استاندارد برای افراد دارای انواع محدودیت عملکردی به منظور افزایش مشتریان بالقوه‌ای که بتوانند به آسانی از یک محصول، ساختمان یا خدمت استفاده کنند.

[منبع: به زیر بند ۳-۱ استاندارد ISO 11156 مراجعه شود].

۱۸-۵-۲

اقلام بسته‌بندی قابل برگشت

returnable packaging item

RPI

هر ماده مورد استفاده برای «محافظت» کالاها در هنگام جابه‌جایی، تحویل، انبارش و حمل و نقل که برای استفاده مجدد بازگردانده می‌شود.

یادآوری - مالکیت در زمان خرید یا تحویل تغییر نمی‌کند.

[منبع: به زیر بند ۴-۱۰ استاندارد ISO 17364: 2013 مراجعه شود- یادآوری ۱ حذف شده است].

۲-۵-۱۹

اقلام حمل و نقل قابل برگشت

returnable transport item

RTI

هر محصولی که جهت حمل و نقل، جابه‌جایی و/یا توزیع یک یا چند محصول یا بسته‌های محصول (زیر بند ۲-۱-۳) جهت استفاده مجدد بازگردانده می‌شود.

مثال:

بارکف‌ها با سپرده نقدی یا بدون سپرده نقدی، همچنین تمام اشکال جعبه باز قابل مصرف، سینی‌ها، جعبه‌ها، بارکف‌های غلتکی، بشکه‌ها و چرخ‌های دستی.

یادآوری ۱- اصطلاح «اقلام حمل و نقل قابل برگشت» نشان می‌دهد که اگر عنوان مالکیت اقلام مثل بارکف، با مالک (فروشنده) باقی بماند، استاندارد ISO 17364 قابل اجرا می‌باشد. اگر عنوان مالکیت اقلام، مثل بارکف، به عنوان بخشی از یک بار توزیع شده به مشتری منتقل شود و آن جزئی از بار توزیع شده در نظر گرفته شود استاندارد بین‌المللی ISO 17365 کاربرد دارد.

یادآوری ۲- اصطلاح «اقلام حمل و نقل قابل برگشت» شامل کانتینرهای باری، تریلر و دیگر اتاقک‌های بسته مشابه نمی‌شود.

یادآوری ۳- اصطلاح «تجهیزات حمل و نقل قابل برگشت» همان تعریف اصطلاح «اقلام حمل و نقل قابل برگشت» را در فضای تبادل اطلاعات الکترونیکی دارد.

یادآوری ۴- مالکیت در زمان خرید یا تحویل تغییر نمی‌کند.

[منبع: به زیر بند ۴-۳ استاندارد ISO 17364:2013 مراجعه شود].

۲-۵-۲۰

گنجایه (ظرف) فله واسطه

intermediate bulk container

IBC

بسته‌بندی اولیه‌ای (زیر بند ۲-۲-۳) که طراحی آن به گونه‌ای است که :

۱- ظرفیت سه متر مکعب (سه هزار لیتر) یا کمتر داشته باشد؛

۲- با روش‌های مکانیکی توسط تجهیزات یکپارچه یا جداسدنی جابه‌جا شود؛

۳- حاوی مایعات، مواد خمیری یا مواد جامد (مانند پودرها یا گرانول‌ها) است؛

۴- در برابر ضربه‌های ایجاد شده در طی جابه‌جایی و حمل و نقل همانطوری که به وسیله آزمایشات مشخص شده، مقاوم باشند.

[منبع: به زیر بند ۲-۱ استاندارد ISO 15867:2003 مراجعه شود].

یادآوری ۱- این تعریف برای IBC های مورد استفاده برای حمل کالاهای خطرناک کاربرد ندارد.

یادآوری ۲- تعاریف انواع IBC ها و اصطلاحات مربوطه را می توان در استانداردهای ISO 15867, ISO 16495 و استاندارد ملی ایران شماره ۱۳۶۹۳ یافت.

پیوست الف

(آگاهی‌دهنده)

اصطلاحات بیشتر در ارتباط با مواد مورد استفاده در بسته‌بندی

الف-۱ کاغذ و مقوا

Paper and board

یادآوری- تعاریف دیگر در ارتباط با کاغذ و مقوا در استاندارد ملی ایران شماره ۴۳۱۷ (تمام قسمت‌ها) یافت می‌شود.

الف-۱-۱

کاغذ

paper

ماده‌ای به صورت ورق یا لایه به هم پیوسته، به جز خمیر کاغذهای ورقه‌ای یا تخته‌ای که عموماً به منظور کاغذسازی یا کاغذهای حل‌شونده و محصولات منسوج نبافته مصرف می‌شود، در اثر ته‌نشست الیاف گیاهی، معدنی، حیوانی یا مصنوعی و یا مخلوطی از آن‌ها، از یک محیط آبی سوسپانسیون بر روی یک ماشین شکل‌گیری مناسب، با یا بدون افزودن سایر مواد تهیه می‌شوند.

یادآوری ۱- کاغذها ممکن است اندودشده، آغشته و یا تبدیل شده، در طی مراحل ساخت یا پس از آن باشند، بدون این که لزوماً خصوصیات کاغذی آن‌ها، از بین برود. در فرآیندهای متداول کاغذسازی، برای تهیه دوغاب مواد کاغذسازی، از آب استفاده می‌شود. با این حال در روش‌های جدید، از هوا و یا مایعات دیگر نیز استفاده می‌گردد.

یادآوری ۲- به طور کلی، واژه «کاغذ» برای شرح کاغذ و مقوا که در این قسمت از استاندارد ملی ایران شماره ۲۱۹۲۷ تعریف شده است، می‌تواند مورد استفاده قرار گیرد. فرق اولیه بین کاغذ و مقوا معمولاً براساس ضخامت یا جرم پایه آن‌ها بوده و در بعضی از مواقع براساس خصوصیات و کاربرد نهایی آن‌ها خواهد بود. برای مثال، برخی از مواد با جرم پایه کمتر (از قبیل انواع بخصوصی از مقوای جعبه و ورق خام کنگره‌دار) معمولاً مقوا خوانده می‌شود، در صورتی که مواد دیگر با جرم پایه بیشتر (از قبیل انواع بخصوصی از کاغذ خشک کن، کاغذ نم‌دی و کاغذ رسم) معمولاً به عنوان کاغذ نامیده می‌شود.

[منبع: به استاندارد ISO 4046-3 مراجعه شود].

الف-۱-۲

مقوا

board

paperboard

انواع خاصی از کاغذ که غالباً دارای سختی نسبتاً بالایی هستند.

یادآوری - به یادآوری ۲، زیر بند الف ۱-۱ مراجعه شود.

[منبع: به استاندارد ISO 4046-4 مراجعه شود].

الف-۱-۳

مقوای جعبه

boxboard

folding boxboard

مقوایی که برای ساخت جعبه مناسب است و دارای خصوصیات مناسب برای تاشدن و نشانه‌گذاری است.

یادآوری - به طور معمول به صورت ورق حمل می‌شوند.

[منبع: به استاندارد ISO 4046-4 مراجعه شود].

الف-۱-۴

مقوای فشرده

containerboard

اجزاء مقوا (مقوای روکش‌دار، مواد کنگره‌دار، نئوپان) که در تهیه مقوای کنگره‌دار و فیبری جامد استفاده می‌شود.

یادآوری ۱- وزن پایه به صورت جرم در هر متر مربع (یا پوند در هزار فوت مربع) بیان می‌شود.

یادآوری ۲- به طور معمول به صورت رول حمل می‌شوند.

الف-۱-۵

مقوای کنگره‌دار

corrugated fibreboard

مقوایی است شامل یک یا چند ورق کاغذ کنگره‌دار، که به یک ورق مسطح مقوا یا بین چند ورق کاغذ واقع شده و به آن‌ها چسبیده است.

[منبع: به زیر بند ۴-۴۹ استاندارد ISO 4046-4: 2016 مراجعه شود].

الف-۱-۶

مقوای توپر

solid fibreboard

مقوایی است که از دو یا چند ورق چسبیده به هم ساخته شده و اغلب شامل یک رویه کاغذ کرافت یا کاغذ محکم دیگری است. این مقوا برای ساخت جعبه‌های بسته‌بندی و چلیک‌ها مناسب می‌باشد. یادآوری - مقوای توپر معمولاً وزن بیشتر از ششصد گرم بر متر مربع دارد.

الف-۲ پلاستیک‌ها

Plastics

الف-۲-۱

پلاستیک‌ها

plastics

ماده پلیمری که ممکن است به صورت فیلم انعطاف‌پذیر یا بسته‌بندی سخت ساخته شده باشد.

الف-۲-۲

پلاستیک زیست‌پایه

biobased plastic

ماده پلیمری که تماماً یا قسمتی از آن منشاء بیوژنیک دارد.

الف-۳ فلزات

Metals

الف-۳-۱

ورق فولادی قلع اندود

tinplate

سیم‌پیچ یا ورق فولاد نرم کم کربن سرد نوردیده که هر دو سطح آن به روش الکترولیتیک پیوسته قلع اندود شده است.

الف-۳-۲

ورق سیاه قلع اندود

tin mill black plate

ورق فولادی کم کربن سرد نوردیده که جهت مواد غیر خوراکی غیر خورنده در قوطی‌های با دوخت مضاعف استفاده می‌شود.

الف-۳-۳

ورق فولادی کروم / اکسید کروم اندود به روش الکترولیتی

electrolytic chromium/ chromium oxide coated steel

ECCS

ورق فولادی بدون قلع

tin-free steel

سیم پیچ یا ورق فولاد نرم کم کربن سرد نوردیده که طی عملیات الکترولیتیکی روی هر دو سطح یک فیلم مضاعف از جنس کروم با لایه فولادی که با سطح فوقانی از جنس هیدروکسید یا اکسید کروم هیدراته مجاور می شود.

پیوست ب

(آگاهی‌دهنده)

فهرست عددی و الفبایی

ردیف	واژگان انگلیسی	واژگان فارسی	شماره بند
۱	absorbent packaging material	ماده بسته‌بندی جاذب	۱-۴-۲
۲	accessible design	طراحی قابل دسترس	۱۷-۵-۲
۳	adhesive	چسب	۱۱-۵-۲
۴	ampoule	آمپول	۷-۳-۲
۵	bag	کیسه	۱-۳-۲
۶	bale	عدل	۳-۳-۲
۷	barrel	بشکه	۴-۳-۲
۸	barrier material	ماده ممانعت‌کننده	۲-۴-۲
۹	base pack	بسته پایه	۱۳-۲-۲
۱۰	board	مقوا	الف-۱-۲
۱۱	body	بدنه	۲-۵-۲
۱۲	bottle	بطری	۵-۳-۲
۱۳	box	جعبه	۸-۳-۲
۱۴	boxboard	مقوای جعبه	الف-۱-۳
۱۵	bulk packaging	بسته‌بندی فله‌ای	۱۰-۲-۲
۱۶	bundle	بندیل	۱۳-۳-۲
۱۷	can	قوطی	۱۴-۳-۲
۱۸	carton	کارتن	۹-۳-۲
۱۹	case	صندوق	۱۰-۳-۲
۲۰	cask	بشکه بزرگ	۴-۳-۲
۲۱	child-resistant packaging	بسته‌بندی مقاوم در برابر کودک	۱۱-۲-۲
۲۲	closure	درب	۱-۵-۲
۲۳	cold sealing	درزبندی سرد	۱۵-۵-۲
۲۴	collapsible tube	تیوب نرم	۲۱-۳-۲
۲۵	commercial package	بسته تجاری	۱۴-۲-۲
۲۶	commercial packaging	بسته‌بندی تجاری	۹-۲-۲
۲۷	component	اجزاء	۲۲-۲-۲
۲۸	component packaging	بسته‌بندی اجزاء	۲۳-۲-۲
۲۹	consolidated pack	بسته چندتایی	۱۵-۲-۲
۳۰	consumer packaging	بسته‌بندی مصرف‌کننده	۷-۲-۲
۳۱	container	کانتینر	۱-۲-۲

ردیف	واژگان انگلیسی	واژگان فارسی	شماره بند
۳۲	containerboard	مقوای فشرده	الف-۱-۴
۳۳	containerization	بارگیری در کانتینر	۲-۲-۱۶
۳۴	corrugated fibreboard	مقوای کنگره‌دار	الف-۱-۵
۳۵	crate	جعبه با وجوه ناکامل	۲-۳-۱۱
۳۶	cushioning material	ماده ضربه‌گیر	۲-۴-۴
۳۷	distribution packaging	بسته‌بندی برای توزیع	۲-۲-۶
۳۸	drum	چلیک	۲-۳-۱۵
۳۹	ECCS	ورق فولادی کروم / اکسید کروم اندود به روش الکترولیتی	الف-۳-۳
۴۰	electrolytic chromium/ chromium oxide coated steel	ورق فولادی کروم / اکسید کروم اندود به روش الکترولیتی	الف-۳-۳
۴۱	fastener	بست	۲-۵-۱۲
۴۲	flexible packaging	بسته‌بندی انعطاف‌پذیر	۲-۲-۱۹
۴۳	folding boxboard	مقوای جعبه	الف-۱-۳
۴۴	heat sealing	درزبندی حرارتی	۲-۵-۱۴
۴۵	IBC	گنجایه (ظرف) فله واسطه	۲-۵-۲۰
۴۶	industrial packaging	بسته‌بندی صنعتی	۲-۲-۸
۴۷	inner packaging	بسته‌بندی درونی	۲-۲-۵
۴۸	intermediate bulk container	گنجایه (ظرف) فله واسطه	۲-۵-۲۰
۴۹	jar	جار (ظرف دهان گشاد)	۲-۳-۶
۵۰	jerrican	گالن	۲-۳-۱۹
۵۱	keg	بشکه کوچک	۲-۳-۴
۵۲	lable	برچسب	۲-۵-۹
۵۳	nest	توهم‌چینی	۲-۵-۱۶
۵۴	non-removable head drum	چلیک درب پیچی	۲-۳-۱۶
۵۵	open head drum	چلیک دهان گشاد	۲-۳-۱۷
۵۶	overpack	بسته‌بندی مضاعف	۲-۲-۱۷
۵۷	overpackaging	بسته‌بندی مضاعف	۲-۲-۱۷
۵۸	pack	بسته، بسته‌بندی کردن	۲-۱-۴، ۲-۱-۳
۵۹	package	بسته، بسته‌بندی کردن	۲-۱-۴، ۲-۱-۳
۶۰	packaging	بسته‌بندی، بسته‌بندی کردن	۲-۱-۲، ۱-۱-۱
۶۱	packaging chain	زنجیره بسته‌بندی	۲-۲-۱۸
۶۲	packaging component	اجزاء بسته‌بندی	۲-۲-۲۱
۶۳	packaging constituent	مؤلفه تشکیل دهنده بسته‌بندی	۲-۲-۲۴
۶۴	pail	سطل	۲-۳-۱۸
۶۵	pallet	بارکف (پالت)	۲-۵-۷
۶۶	paper	کاغذ	الف-۱-۱

ردیف	واژگان انگلیسی	واژگان فارسی	شماره بند
۶۷	paperboard	مقوا	الف-۱-۲
۶۸	plastics	پلاستیک‌ها	الف-۲-۱
۶۹	preservation	حفظ و نگهداری	۲-۵-۳
۷۰	pressure sealing	درزبندی فشاری	۲-۵-۱۵
۷۱	primary packaging	بسته‌بندی اولیه	۲-۲-۳
۷۲	RPI	اقلام بسته‌بندی قابل برگشت	۲-۵-۱۸
۷۳	RTI	اقلام حمل و نقل قابل برگشت	۲-۵-۱۹
۷۴	reclosable package	بسته‌بندی با قابلیت بستن مجدد	۲-۲-۱۲
۷۵	removable head drum	چلیک دهان گشاد	۲-۳-۱۷
۷۶	retail packaging	بسته‌بندی خرده‌فروشی	۲-۲-۷
۷۷	returnable packaging item	اقلام بسته‌بندی قابل برگشت	۲-۵-۱۸
۷۸	returnable transport item	اقلام حمل و نقل قابل برگشت	۲-۵-۱۹
۷۹	rigid packaging	بسته‌بندی صلب	۲-۲-۲۰
۸۰	sack	ساک	۲-۳-۲
۸۱	sales packaging	بسته‌بندی فروش	۲-۲-۷
۸۲	sealing	درزبندی (دوخت)	۲-۵-۱۳
۸۳	secondary packaging	بسته‌بندی ثانویه	۲-۲-۴
۸۴	shipping container	کانتینر ترابری	۲-۲-۲
۸۵	shrink film	فیلم جمع شو (شرینک)	۲-۴-۵
۸۶	shrink wrap	لفاف جمع شو (شرینک)	۲-۴-۵
۸۷	solid fibreboard	مقوای توپر	الف-۱-۶
۸۸	staple	منگنه	۲-۵-۴
۸۹	stitch	کوک (بخیه)	۲-۵-۴
۹۰	strapping	نوارکشی	۲-۵-۵
۹۱	stretch wrap	لفاف قابل کشش	۲-۴-۶
۹۲	tag	نشانک (پلاک)	۲-۵-۱۰
۹۳	tape	نوار چسب	۲-۵-۶
۹۴	tertiary packaging	بسته‌بندی ثالث	۲-۲-۶
۹۵	tight head drum	چلیک درب پیچی	۲-۳-۱۶
۹۶	tin mill black plate	ورق سیاه قلع اندود	الف-۳-۲
۹۷	tin- free steel	ورق فولادی بدون قلع	الف-۳-۳
۹۸	tinplate	ورق فولادی قلع اندود	الف-۳-۱
۹۹	transport packaging	بسته‌بندی برای حمل و نقل	۲-۲-۶
۱۰۰	tube	تیوب	۲-۳-۲۰
۱۰۱	unit load	بار واحد	۲-۵-۸
۱۰۲	unit pack	بسته واحد	۲-۲-۱۳
۱۰۳	unitized load	بار واحدبندی شده	۲-۵-۸

ردیف	واژگان انگلیسی	واژگان فارسی	شماره بند
۱۰۴	UV light barrier	ممانعت کننده نور ماوراء بنفش	۳-۴-۲
۱۰۵	wirebound box	جعبه با اتصالات سیمی	۱۲-۳-۲

کتابنامه

- [۱] استاندارد ملی ایران شماره ۸۵۱۵: سال ۱۳۹۲، کانتینرهای باری- واژه نامه
- [۲] استاندارد ملی ایران شماره ۱۸۰۴۸: سال ۱۳۹۲، بسته‌بندی- بسته کامل پر شده جهت حمل و نقل و بارهای واحد- ابعاد بسته‌های محکم مستطیلی
- [۳] استاندارد ملی ایران شماره ۴۳۱۷ (تمام قسمت‌ها): سال ۱۳۹۲، کاغذ، مقوا، خمیرهای کاغذ و واژه‌های مربوط- واژه‌نامه
- [۴] استاندارد ملی ایران شماره ۱۶۹۷۶: سال ۱۳۹۲، آزمون غیر مخرب، تیوب‌های فولادی
- [۵] استاندارد ملی ایران شماره ۵۴۷۴: سال ۱۳۹۲، بسته‌بندی- نشانه‌های هشداردهنده لمسی برای تشخیص مواد خطرناک درون بسته - ویژگی‌ها
- [۶] استاندارد ملی ایران شماره ۱۲۸۸۸: سال ۱۳۹۳، کرایه حمل- زنجیره تامین کاربرد - کانتینرهای حمل و نقل
- [۷] استاندارد ملی ایران شماره ۱۸۵۰۷: سال ۱۳۹۳، بسته‌بندی و محیط‌زیست- الزامات عمومی برای استفاده از استانداردهای ملی در زمینه بسته‌بندی و محیط‌زیست
- [۸] استاندارد ملی ایران شماره ۱-۱۴۳۰۷، بسته‌بندی- بشکه‌های پلاستیکی - قسمت ۱: برداشتن سر بشکه‌ها با ظرفیت اسمی ۱۱۳,۶ تا ۲۲۰ لیتر
- [۹] استاندارد ملی ایران شماره ۲-۱۴۳۰۷، بسته‌بندی- بشکه‌های پلاستیکی - قسمت ۲: درب غیر قابل برداشت بشکه‌ها با ظرفیت اسمی ۱۱۳,۶ تا ۲۲۰ لیتر
- [۱۰] استاندارد ملی ایران شماره ۲۱۸۹۸: سال ۱۳۹۱، بسته بندی- مخازن حجمی واسطه انعطاف‌پذیر (FIBCs) برای کالاهای خطرناک
- [۱۱] استاندارد ملی ایران شماره ۱۳۶۹۳: سال ۱۳۸۹، چربی‌ها و روغن‌های گیاهی- اندازه‌گیری مقدار ماده نامحلول در تولوئن
- [۱۲] استاندارد ملی ایران شماره ۱۶۱۹۷: سال ۱۳۹۱، فناوری اطلاعات- فنون شناسایی و اخذ خودکار (AIDC) - واژگان هماهنگ
- [13] ISO 445: 2013, Pallets for materials handling – Vocabulary
- [14] ISO 472: 2013, Plastics – Vocabulary
- [15] ISO 1496-3: 1995, Series 1 freight containers – Specification and testing – Part 3: Tank containers for liquids, gases and pressurized dry bulk

- [16] ISO 3676: 2012, Packaging – Complete, filled transport packages and unit loads – Unit load dimensions
- [17] ISO 6590-1: 1983, Packaging – Sacks – Vocabulary and types – Part 1: Paper sacks
- [18] ISO 6590-2: 1983, Packaging – Sacks – Vocabulary and types – Part 2: Sacks made from thermoplastic flexible film
- [19] ISO 8317: 2015, Child- resistant packaging – Requirements and testing procedures for reclosable packages
- [20] ISO 11156: 2011, Packaging – Accessible design – General requirements
- [21] ISO 14021: 2016, Environmental labels and declarations – Self- declared environmental claims (Type 11 environmental labelling)
- [22] ISO 15394: 2009, Packaging – Bar code and two- dimensional symbols for shipping, transport and receiving labels
- [23] ISO 15867: 2003, Intermediate bulk containers (IBCs) for non- dangerous goods – Terminology
- [24] ISO 16495, Packaging – Transport packaging for dangerous goods – Test methods
- [25] ISO 16883, Packaging – Transport packaging for dangerous goods – Test methods for large packagings
- [26] ISO 17364: 2013, Supply chain applications of RFID – Returnable transport items (RTIs) and returnable packaging items (RPIs)
- [27] ISO 17365, Supply chain applications of RFID – Transport units
- [28] ISO 20848-3, Packaging – Plastics drums – Part 3: Plug/bung closure systems for plastics drums with a nominal capacity of 113.6 l to 220 l
- [29] ISO 22742: 2010, Packaging – Linear bar code and two-dimensional symbols for product packaging
- [30] IEC 60286-1, packaging of components for automatic handling – Part 1: Tape packaging of components with axial leads on continuous tapes
- [31] IEC 60286-2, packaging of components for automatic handling – Part 2: Tape packaging of components with unidirectional leads on continuous tapes
- IEC 60286-3, packaging of components for automatic handling – Part 3: [32]
Packaging of surface mount components on continuous tapes
- [33] IEC 60286-4, packaging of components for automatic handling – Part 4: Stick magazines for electronic components encapsulated in packages of different forms
- [34] IEC 60286-5, packaging of components for automatic handling – Part 5: Matrix trays
- [35] IEC 60286-6, packaging of components for automatic handling – Part 6: Bulk case packaging for surface mounting components
- [36] AAP-23, NATO glossary of packaging terms and definitions, Edition 2, 1992

- [37] The European Agreement Concerning the International Carriage of Dangerous Goods by road (ADR) UNITED NATIONS. Geneva, 1999
(ISBN 92-1-139057-5)
- [38] Regulations Concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Rail (RID). Organisation intergouvernementale pour les transports ferroviaires (OTIF), Bern, 1999
- [39] The United Nations Recommendations on the Transport of Dangerous Goods – Mode Regulations
- [40] UN/ECE Recommendation No.21 – Codes for Passengers, Types of Cargo, Packages and Packaging Materials (With Complementary Codes for Package Names)